

ויקהל פקודי חט"ז

"על גבי העיזים טווין אותם" כדי שתהיה הנדבה מן החי. ולכן עשו את היריעות לפני הקרשים - היפך מנהגו של עולם - כדי למנוע צער בע"ח. וההוראה (א) שכשיש לאדם כשרון מיוחד עליו לנצלו עבור קדושה. (ב) כל שכן שצריך להיזהר מלצער בן אדם, וצריך לתת לו את כל צרכיו, גם הרוחניים.

איתא בפרשת ויקהל: "וכל הנשים אשר נשא לבן אותנה בחכמה טוו את העיזים". וברש"י: "שמעל גבי העיזים טווין אותם". וצריך להבין מהו המעלה בזה, ולאידך מדוע לא טוו גם את התכלת וכו' על גבי הכבשים?

ובפרשת פקודי קשה שהרי בצלאל בנה את המשכן כמנהגו של עולם – תחילה המשכן ואחר כך הכלים – וא"כ מדוע ציווי ועשיית היריעות היה לפני הציווי ועשיית הקרשים - היפך מנהגו של עולם?

והביאור: מזה שהפסוק "טוו את העיזים" בא בפסוק בפני עצמו לאחר שהכתוב אומר "וכל אשה גו' בידיה טוו ויביאו מטוה את התכלת וגו'", משמע שהוא ענין בפני עצמו שבעיזים היתה הטוויה באופן אחר מהתכלת וכו'. ומובן בפשטות שהכוונה היא שטוו את החוטים על גבי העיזים.

והמעלה בזה הוא שאז הנדבה היא ממין החי ולא מהדומם. והנה זה אינו שייך "בתכלת וגו'" מפני שהיה צריך לגזוז את הצמר כדי לצבעו בתכלת לפני ההבאה, ואם כן אין ההבאה מן החי.

ורש"י מוסיף שהוא "אומנות יתירה", שהטוויה על גבי העיזים משובחת יותר, כי אז עדיין ישנו לחלוחית בנוצה.

וזהו שעשו את היריעות מיד לפני הקרשים, כי מצד הזריזות של הנשים טוו את העיזים מיד, ואין השאירים כך כשהטוויה מחוברת אליהם משום צער בעלי חיים.

מיינה של תורה: כשיש לאדם כשרון מיוחד עליו לנצלו לקדושה על דרך שהנשים עשו אומנות יתירה אף שלא נצטוו על כך.

ועוד הוראה: שצריך לשנות את מנהגו של עולם כדי למנוע צער בעלי חיים, וכל שכן שצריך לשנות את מנהגו (דהליכה מבית הכנסת לבית המדרש וכו' ורק אחר כך הנהג בהם מנהג דרך ארץ) כדי לקיים "כי תראה ערום וכסיתו" - שצריך לכסות את הערום ברוחניות.